

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
 10 . . .
 5 . . .

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipol po Goriskem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin, 2-krat 14 vin, 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odgovorjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. — Telefon št. 83. — „Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

V Gorici, dne 18. 12. 1911.

Čas nas s svojim večnim molkom uči več, kakor ljudje z večnim govoricenjem. Slovenski naprednjaki, ki tega Sailerjevega izreka ne poznajo, se ga bodo še do dobra naučili. Ni dovolj, da je med nami vzrasla V. L. S. velika in močna vkljub svoji notranji gnilobi, vkljub koruptnemu sistemu, ki vedno in hote enako precizno zlorablja in goji nevednost kneta in kulturno kretenstvo malomeščana, kakor zna uporabiti moderna socialna in politična stremljenja, kjer so jej v prid: ni dovolj, da je ona ista stranka v državnem zboru kakor vetrnica, ki se obrača vedno v smer vladne sape; ni dovolj, da je pred leti ta stranka (zlasti na Kranjskem) takorekč strela staro narodno-napredno stranko; ni dovolj, da je pičila mlajša inteligenca vedno znova in vedno z nova opominjala, kritizirala in se izpostavljala ne ljubeznivim zavrnitvam; ni dovolj, da so številke pokazale razpoloženje mase, ki bi šla za vsako sugestivno idejo, če jo zagovarjaš s prepričanjem in notranjo etično silo, če znaš organizirati latentno odporno moč in jo uporabiti v upravna, gospodarska in politična dejanja; — vse to ne zadostuje slovenskim naprednjakom. Oni ne formulirajo jasne svojih načel v smislu moderne vede, ampak ostanejo pri nejasnem programu »svobode« in »enotnosti naroda« iz preteklih let; oni ne določijo za svo stranko obveznih taktičnih načel, marveč nihajo iz opozicije v večino, iz aljanse v kompromis, iz pogodbe v esamečnost in tako naprej; in celo tako daleč gre ta indolencia, da niti stranka sama ni centralizirana, ampak da — je pravzaprav ni; mesta nje imamo kopico deželnih strank, s tem torej mi sami, naprednjaki, podpiramo oni sistem, proti kateremu se bomo borili; in mi imamo v programu »Zedinjena Slovenija! Težko je najti zdravilo iz sebe; ali le ona bodisi organizirana, bodisi socialna tvorba je zdrava in ima pravico do obstanka, ki

prenese tako sebekritiko, in ki radi nje ozdravi in se razvije naprej. Tudi v narodno-napredni stranki je taka kritika potrebna, če hočemo kedaj doseči združenje moči slovenskega intelekta v delu nad onim temeljem, ki so ga nekoč zgradili možje kakor dr. J. Vošnjak, Razlag, Jurčič, Keršnik, Bleiweis in dr.

Ne skrivajmo si v prvo, da ima vsaka »deželna« stranka svoj delež krivde. Ne skrivajmo si nadalje, da ima največji delež krivde kranjska stranka, in v tej specialno njeno ljubljansko jedro. Ne skrivajmo si dalje razpoloženja med inteligenco: Del mlajših hoče delati, a ne more, ker ga ne puste k delu; drugi del mlajših je zavozil v klikovstvo na docela neodgovoren in škodljiv način (Agro-Merkur in jedna izmed zadnjih velitev!), velik del sposobnih mož, tudi starejših, pa stoji uzalet ob strani, ker se ne strinja z zelo konservativnimi manirami gotovih krogov. Kriza med mladimi in starimi pred letom je zelo odkrila zavese, in čudil bi se, kdaj bi sedaj, po pretoku leta, kritično prečital tedanja izdanka dveh ljubljanskih dnevnikov... Takrat je naš list svaril in nasvetoval: Zlasajte se, kjer vas nikoli ne sliši, potem pa glejte, da se spravite! Tako se je sicer zgodilo, a uspeh? — Po njem se zamaš sprašujemo. Akcija za strankino organizacijo je prenehala v povojih vsled ljubljanske občinske krize; državnozbornske volitve so nas našle nepripravljene: kako nepripravljene, ve le tisti redki idealist, ki se je navdušeno pehal, a potem razočaran obstal sredi pota sam. Kranjske občinske volitve nam kažejo presenetljivo, za nas docela nepričakovano desorganizacijo, bagateliziranje pamena občinskih volitev, pospeševanje »Kirchturmpolitike« in nedovoljeno velik vpliv strankarsko in politično nezanesljivih, po svojem mišljenju konservativnih elementov. Razmere v demovini naravnost kriče po spremembi, po zboljšanju!

Nič manj temna ni slika, če si pred očmi postopanje naše delegacije. Že od Bleiweisove dobe se držimo vedno ene

taktike. V najnovejši dobi se še nismo pričeli biti opozicionalni, da si kaj izsilimo. Savez južnih Slavena je preminul, Slovanska Enota je šla v kose, ljubljanski napredni poslanec pa gre in se priklopi stranki, ki ima na svoji vesti najhujše oportunistične grehe in ki je tako prišla na boben, da ima v celi Avstriji samo še eno primero, — nemško liberalno stranko pred 1907. Mladočelhom se sme očitati nestalnost, njim se sme očitati korupcija, njim se sme očitati podkupljenost (»Naredny Listy«!), oni podpirajo v ožji volitvi klerikalec proti napredni ljudski stranki (Votruba na Moravskem), oni nihajo iz opozicije v večino, se love za portfelji ministrov, upravnih svetnikov in sekcijjskih šefov, — nestalna, kakor njihova, je tudi taktika Ravniharjeva. Res, da on lahko še vedno zapusti vladno večino, ali za sedaj je v njej, ne da bi bil kaj dobil zato, in njegova pot se je srečala s Šusteršičevo. Temu poslednjemu ni zametiti, zato je klerikalec, da vodi politiko »dripite roke«. A naprednjak? In še povzru zastopnik Ljubljane?

Ni res, da bi opozicija škodovala parlamentarizmu. Saj ni treba takoj piskati na trobila in druga obstruila; glasuj proti vladi, skušaj jo v reči, sklepaj zveze, da zadobi tvoj glas več rezonance, glej, da odide ta reakcionarna trojica Stürgkh (klerikalec, nemški nacional, birokrat, aristokrat, nasprotnik parlamenta), potem Hochenburger, (ustavolom, nemški radikal) in Hussarek (klerikalni šolnik), če pride § 14., naj pride, nadaljnaj načelno opozicijo, odrekaj indemnitetu, dajaj iniciativo za reforme tako dolgo, dokler ne dosežeš parlamentarizacije kabineta in one zahteve, ki so za nas življenske zahteve. Ni treba, da to storiš od danes na jutri, a že danes imaš časa sklepati zveze in dogovore v tej smeri. Čemu imamo v državnem zboru Rusine, Latinsko unijo, češko napredno stranko, dalmatinske naprednjake in socialno demokracijo? Jeli treba toliko dela, da se ustvari blok leve? In če je vse to utopija, ni li častnejše biti

načelen opozicionalec, nego medel oportunist — danes pest, jutri figa — in še ta oportunist brez uspehov in brez upanja, doseči uspehe? Še to, kar bi vlada eventualno dala, onemogoči V. L. S. Čemu igrati opozicijo, če si konservativen, čemu obešati Hochenburgerja, če ga ne tiraš v demisijo, čemu sploh vsa parlamentarna poza, če nimaš resne volje? O vsem tem bi treba ne le diskutije, ampak prav resnega pogovora. Razne »zaupnice« so nepotrebne; na položaju ne spremene ničesar, a mislečemu političarju ne posladijo nezadovoljnosti; prej mu jo podpro.

Italijani so drugačni fantje. Njihov odločni nastop jim pridobiva simpatij. Veseli me vsaj eno dejstvo, — eppur si muove — namreč da si je vendar enkrat našla pot v »Slovenski Narod« misel, da bi Trst kot sedež italijanske fakultete nam ne pomenil škode, ampak korist. Tandem aliquando, po dolgem, dolgem potovanju je ta misel vendar že prešla iz vrst opozicionalne omladine v konservativno glasilo. Res, eppur si muove! In toliko dela je bilo potreba za to kapljico. Le privoščimo Italijanom njihovo alno mater in učimo se njih jezika, obenem se pa pripravljamo v Pragi na utrakviziranje, na stvarjanje ilirske univerze. Seveda, to idejo že sprejemajo zopet s skepso.

V socialni demokraciji konstatiram stalen povrat na bolje i v narodnostnem vprašanju. Češki proces tudi našim sodrugom ne bo prihranjen, morda bo celo še srečnejši; če se namreč naprednjaki kmalu ne ustavijo na tej poševni ploskvi, na katero so zašli, bo socialna demokracija kmalu edina zastopnica napredka.

Zaman je pisal pred tremi leti Ljudevit Furlani, zaman je formuliral važne realne zahteve dr. Slanc. Prvi je šel v Anglijo, drugega je pred kratkim nezanesljivemu lokalnemu mogotcu na ljubo desavuirala lastna stranka v svojo občutno škodo. In tako opozicionalcu ne preostane drugo, kakor biti stranki večna slaba vest, zrcalo lastne slabosti, lastne ničevosti. In

Maksim Gorki.
FOMA GORDJEJEV.
 Roman.
 (Dalje.)

On je »aristokrat« iz časov matuške Jekaterine — haha! Mrgo ve o sebi. In ker se je njegov rod s Tarasom izkorrenil, je sklenil, postaviti tebe na Tarasovo mesto, ali razumeš?

»Ne, sam si poiščem svoje mesto«, je dejal Foma svojeglavno.

»Neumen si še...« se je nasmehnil oče v odgovor njegovim besedam.

Njihov razgovor je pretrgal prihod tete Anfise.

»Fomaška! Ti si prišel...« je kričala nekje, še za vrati. Foma je vstal in ji šel nasproti s prijaznim nasmehom.

... Zopet je potekalo njegovo življenje počasi, mirno in enolično. Zopet borza in očetovi nauki. Ignat je ohranil napram sinu dobrodušno porogljiv, dobrohotni ton, v katerem je običaval govoriti, a splošno je posproti njemu strožji. Delal ga je odgovornega za vsa členkost in ga večkrat spominjal, da ga je vzgajal svobodno, da ga ni omejeval in pretepal.

»Drugi očetje pretepavajo svoje sinove s poleni, a jaz se te nisem dotaknil s prstom.«

»Saj me nisi imel za kaj!« je mirno odgovoril Foma nekega dne.

Ignat se je razsrdil nad sinovimi besedami in nad glasom, v katerem jih je bil izgovoril.

»Eno besedo še!« je zakričal. »Pri moji popustljivosti si si nabral poguma... Za vsako besedo najdeš odgovor. Poglej si mojo roko — četudi ti ni še storila ničesar, jo vendar še lahko stisnem tako, da ti bodo solze brizgnile iz podplatov. Hitro si zrastle... kakor strupena goba... komaj, da si se dvignil iz zemlje, pa že smrliš...«

»Zakaj se huduješ na-me?« je vprašal Foma očeta užaljeno in začudeno, ko je bil ta zopet dobre volje

»Ne moreš trpeti, če te oče kara in kar prepiraš se začneš.«

»To me žali... Saj nisem postal slabši... in vidim, kako žive drugi v mojih letih.«

»Ne hode se ti odvalila glava, ne, če te včasih okregam... Hudujem se, ker vidim, da je v tebi nekaj, kar ni od mene... kaj je, ne vem, a vidim da je... in da ti škoduje.«

Te očetove besede so bile vzrok, da se je Foma globoko zamislil. Sam je čutil, da biva v njem nekaj, kar ga loči od njegovih vrstnikov, a tudi on se ni mogel domisliti, kaj da bi bilo to. In s sumom se je opazoval...

Ugajalo mu je, bivati na borzi v šumu in govoru solidnih ljudi, ki so sklepali kupčije v znesku tisočakov. Prijetno mu je bilo, ko so ga manj bogati trgovci spoštljivo pozdravljali, ter govorili z njim, Foma Gordjejev, sinom milijonarja. Čutil se je srečnega in ponosnega, če se mu je včasih posrečilo, odrediti včasih na svojo roko kaj v očetovi kupčiji in če ga je odobrjuoč nasmeh očeta nagradil za vspeh. V njem je bilo mnogo častiljubnega stremljenja, pokazati se odraslega in dovršenega kupca, a živel je samotno, kakor prej do odhoda v Permi in še vedno ni čutil želje, da bi imel prijatelja, dasiravno je vsak dan občeval z mnogimi vrstniki, sinovi trgovcev.

Več nego enkrat so ga vabili, naj se vdeleži njihovih sestankov, toda nekako surovo in zaničljivo je zavračal takšna povabila in se celo porogal:

»Bojim se... Vaši očetje izvedo za te veselice in če začno tepsti vas, pade morda še meni kaj po hrbtu.«

Ni mu ugajalo, da so skrivaj pred očeti potratno živeli in plačevali z denarjem, ukradenim iz očetovske blagajne ali izposojenim na dolgobročne menjice in visoke obresti. Tudi oni ga niso ljubili zavoljo te vzdržnosti in zaničljivosti, v kateri so čutili mnogo žalivega ponosa. A s starejšimi si ni upal govoriti, da ne bi se jim zdeli neumen in nespreten v kupčiji.

Večkrat je mislil na Pelagejo in včasih je postajal žalosten, kedar je vstajala njena slika v njegovih domišljiji. Toda čas je gineval in izbrisal počasi svetle barve te ženske in ne da bi opazil, je zavzela njeno mesto v njegovih sanjah mala, angelju podobna Medinskaja. Prihajala je k Ignatu skoro vsako nedeljo z različnimi prošnjami, ki so imele večinoma namen, pospešiti zgradbo prenočišča. V njeni navzočnosti se je zdel Foma samemu sebi okoren, ogromen in težak; to ga je žalilo in globoko je zardeval ob prijaznih pogledih velikih oči Sofje Pavlovne. Zapazil je bil, da so njene oči, kedarkoli ga je pogledala, zatemnele, da se je strésla zgornja ustnica, dvignila se malo in odkrila njene drobne, bele zobke. To ga je vsikdar prestrašilo. Oče, ki je bil zapazil njegove poglede na Medinskjo, mu je rekel:

»Ne napanjaj preveč oči na ta obrazek. Le pazi; ravno takšna je, kakor brezovo olje; zunaj je ravno tako, skromna, gladka in temna in se zdi čisto mrzla; a če jo vzameš v roke, se opečeš.«

(Dalje prih.)

vendar ima napredna stranka bodočnost, lepšo od vse talni-moči kakšne V. L. S. Ona ima pravo bodočnost, kakor jo ima naš narod. V to verujem, to je moj credo. A le pod enim pogojem: Da se stranka izčisti iz sebe, iz svoje srede. In sicer ne destruktivno; mi nimamo povoda, odbijati kogarkoli, le pravo mesto se mora odkazati pravih možem; načela moramo imeti, da se jih držimo, ne da jih lomimo; poštenosti je treba, in organizacije. Ceterum censeo! Prihodnje državnozborske volitve nas ne smejo več najti nepripravljene. Daleč so še, a sedaj je čas, pripravljati se. To pa po načelih, ki jih je treba znova ugotoviti, po taktiki in zahtevah, ki jih je treba znova formulirati v programu, in v organizaciji, ki ni bila še nikdar tako potrebna, kakor sedaj. Snov je vredna dela, uspeh se obeta, — če se slovenski naprednjaki sedaj ne zmežijo, ne zaslužijo tega imena. Začetek novega pokreta pa bi ne smel izhajati ne samo iz Štajarske ali samo iz Goriške ali samo iz Ljubljane, — biti bi moral dogovorjen in splošen. Osebe, ki so poklicane k temu pokretu, niso konservativne; morali bi to biti možje, ki se niso mnogo izpostavljali, katerih imena pa imajo tudi v javnosti dober cvenk in ki so se doslej bolj pečali s teorijo kot s prakso. Oni naj razmišljajo, — bližnja bodočnost bo pa že morda pokazala, kam gre naš razvoj. Morda se bližamo presenečenjem, — nikdo ne more vedeti, kako bo lice naše politike čez desetletje. Odvisno je to od naše bistrosti. Ali organizacija in kooperacija, ali razsulo. Oboje je — dobro. Čimprej pride, tem prej bomo na jasnem. Clara pacta, boni amici.

K.

Goriški mestni svet.

Seja 15. t. m.

Navzočih 18 starašin. Vlado zastopa voditelj okrajnega glavarstva namestništvni svetnik Rebek. Navzoč je prvokrat pri sejah mestnega sveta.

Župan

otvori sejo ter predstavi voditelja okrajnega glavarstva g. Rebka. Pozdravi ga in pravi, da med prejšnjim vladnim zastopnikom g. Jom Attemsom in mestnim svetom so vladali vedno dobri odnosi; želi, da bi bilo tako tudi pod novim vladnim zastopnikom.

Rebek

se zahvali za pozdrav ter zagotavlja župana, da ne opusti on ničesar pri svoji želji storiti kar mogoče v prosep mesta s tako milim podnebjem, višnjevim nebom, vsled česar je po pravici dobilo ime druga Nizza ter ki je sposobno za velik razvitek.... Izraža željo, naj ostanejo župan in podžupani ohranjeni mestu še mnogo let.....

Župan

naznanja, da deželni odbor prosi podpore mestnega sveta za skupno akcijo pri vladi, da bi dobilo mesto svoji važnosti primerno pošto in brzojavno poslojje. Predlog se sprejme.

Župan naznanja, da prosi trgovsko-obrtna zbornica podpore glede akcije v prilog tukajšnje tovarne užigalic. S 1. jan. 1912. se imajo zapreti na ukaz vlade vse tovarne užigalic starega sistema. Samo za Ogrsko je dovoljen obstoj takih tovarnam še eno leto. Trgovska zbornica se hoče zavzeti za to, da dobi ta obrt potrebno zaslombo.

Mudič

pravi na to, da je bilo o tovarnah užigalic govora v seji industrijskega sveta na Dunaju, katerega član je tudi on; tam je bilo rečeno, da tostvarni zakon je že dobil sankcijo. Zato je vsak protest brezupen. Vlada bo odškodovala lastnike. Naši lastniki tovarnen užigalic so že storili potrebne korake v tem pogledu, ali vlada je dala negativen odgovor.

Venier

omenja, da če se zatvori tukajšnja tovarna užigalic, bo ob kruh okoli 200 delavcev. Če da vlada kako odškodnino lastnikom tovarnen, je s tem ne da delavcem. —

Sprejme se predlog za podporo prizadevanja trgovsko-obrtna zbornice.

Mestni šolski svet.

V mestni šolski svet se imenujeta za 6 letno dobo dr. Češuti in dr. Venier; namestnika, dr. Pinavčig in dr. Toman.

Mestna hiralnica.

Hiralnico oskrbujejo usmiljenke iz družbe sv. Vincenca Pavlanskega. Sklene se z njimi za eno leto nova pogodba: za vsako osebo na dan 70 v, za vsako usmiljenko 80 v, za perilo, čiščenje itd. 1000 K na leto; za one, ki plačujejo, v prvem razredu 3 K, v drugem 2 K. Pristojbine so še zvišale radi draginje.

Odbit rekurz.

Odbije se rekurz Alfreda Lenassija glede plačila K 519.76 za vodo.

Ustanove Frinta.

Razpišejo se 4 štipendije po 600 K, iz ustanove Frinta. En štipendij je za laške visokošolce.

Ljudske šole.

Venier poroča o predlogu za neke premembe v razredih šole v ulici sv. Ivana, v Kapucinski ulici in v ulici Codelli. Stroškov bo K 5383.08.

Šola Frinta.

Reorganizira se šola za ženska ročna dela v šolo po novem načrtu. Razpiše se novo mesto učiteljice ženskih ročnih del s plačo 1200 K.

Šolski zdravnik.

Za šolskega zdravnika se imenuje profotizik dr. J. Bramo.

Mestni muzej.

Kuratoriju mestnega muzeja se dovoli 1000 K iz občinskega zaklada, vrnljivih v 5 obrokkih, za nakup nekaj čipk in svilenih reči v tukajšnjem uršulinskem samostanu. To je pa res strašno nujno!

Razsvetljava.

Pinavčig poroča o predlogu za nove plinove luči. V ulici proti pokopališču bo gorela luč celo noč, v ulici Goldoni, v ulici Leonii in v ulici pri Barki, gorele bodo celo noč, dve luči v ulici Canova, dve v ulici Aprica in ena v Rafutu. Pontoni hoče v ulici za vojašnico električno luč.

Računi.

Potrdijo se računi zalogov A, B, C, mestne bolnišnice. Dovolj se znesek K 752.89 kot izreden prispevek mestnemu zavodu za zapuščene dečke za opravo in K 1287.85 vsled draginje za oskrbo hrane.

Reforma tržnega opravilnika.

Poroča dr. Cristofolletti: Glavni semnji sv. Jelerja, sv. Jerneja in sv. Mihaela, ki so trajali doslej po 8 dni, bodo trajali odslej le po 4 dni. Semenj sv. Andreja bo trajal odslej 6 dni namesto 14 dni.

Na pokritem trgu se zvišajo pristojbine za vsak kvadratni meter prve vrste od 12 na 16 v, druge vrste od 8 na 12 v, za vsak jerbas ali hranilnik blaga od 4 na 6 v. — Pomnožitvev draginje!!

Ustanova Batistič.

Iz ustanove Batistič-Rottenfeld Pelikan se prisodi 1557.15 frankov v zlatu Eleonori Amaliji Kampjut, rojeni v Nabrežini.

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz Prvačine. — Dne 8. t. m. je bila v Prvačini šolska veselica z bogatim vsprejemom. Prvaški malčki so vtisnili poslušajočemu občinstvu jako prijeten vtis in pokazali svoj živalni temperament in živo inteligentnost. Človek, ki ni bil iz Prvačine, bi si ne mislil, da ima pred seboj kmečke otroke.

Tudi gnoten uspeh je odgovarjal moralnemu. Čistega prebitka je K 60, katere vporabi vodstvo za tamkajšnje knjižnico.

Zahvala gre za trud učiteljskemu osebju in posebnjo pa neutrudljivi g.čni učiteljici. Tudi vsem prvaškim gospem se je treba zahvaliti za darovano pecivo.

Veseli nas bo, ako bi se večkrat take ljudske veselice ponovile, ker s tem ravno se nauče otroci lepo nastopati, nauče se olike in pravilnega izgovora.

Volitev ljubljanskega župana.

Včeraj dopoldne je imel mestni ljubljanski občinski svet sejo. Ob 10. uri je otvoril sejo starostni predsednik Ivan Bonič iz napredne stranke.

Pozdravil je navzoče občinske svetovalce, konstatiral navzočnost 43 svetovalcev, občinska svetovalca klerikalca Kregar in Stefe sta pa »zadržana« v smislu § 17. občinskega reda, ker sta v preiskavi radi volilne goljufije.

Prečitane so bile določbe, tičooče se volitve župana. Po končanem skrutiniju je prečital izid volitev dr. Karol Triller.

Oddanih je bilo glasov 43. Večina od 45 glasov, kolikor je mestnih svetovalcev, je 23.

Od oddanih glasov je dobil 23 glasov dr. Ivan Tavčar, klerikalec dr. Detela 12, Neinec dr. Ambrositsch 7.

Konstatira, da je izvoljen za župana dr. Ivan Tavčar.

Pri naznanilu izida volitev je bil dr. Tavčar živahno aklamiran od strani naprednih svetovalcev in galerije.

Dr. Tavčar je izjavil med burnim odbravanjem:

»Zahvaljujem se svojim somišljenikom za izkazano zaupanje in izjavljam, da sprejemem izvolitev, če dobi moja izvolitev najvišje potrjenje.«

Starostni predsednik je na to pozval navzočega vladnega svetnika Kremenska, naj vlada čimprej izposluje najvišje potrjenje.

Seja je bila na to zaključena.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za božičnico dr. sv. Cirila in Metoda v Gorici, Krminu in Ločniku so darovali: Po 10 K: gospa Seidl Pavla, g. dr. Franko Alojzij, odv., g. dr. Treo Dragotin odv., g. dr. Tuma Henrik, odv., g. dr. Sket Ivan, odv., g. dr. Kos France, prof., g. dr. Göstl, zdr., g. R. N., g. Klun zav. nadz. Po 8 K: dr. Podgornik Karol, gospa Gregoričeva Fani krčm. Po 6 K: dr. Vošnjak Bogumil, gospa Gabrščekova Ivanka. Po 5 K: dr. Puc Dinko, odv., dr. Bačar Just, zdrav., g. Lokarjeva Kristina, velep., g. Možetičeva Jožefa, zid. pod., g. Sutnerjeva Ana, g. Savnikova Kristina, trg., g. Zupančič Jakob, prof., g. Kravos, trgov., g. Franjo, g. Jegličeva Marija, sop. dr. pr., I. N. Po 4 K: g. Cazačura Kristina, g. Možetičeva Antonija, zid. pod., g. Vošnjak Mihael, inženir, g. Mastnak Davorin, prof., 4'80 K: dr. Stanič Josip, odv. Po 3 K: dr. Novak Ivo, odv. dr. Eržen Ivan, dr. Defrančeski Peter, g. Mašera Pavla, sod., g. Lašičeva Zofka, nad., g. Košnikova Angela, prof., g. Pečenkova Alojzija, vel., g. Cotičeva Ivanka, posest., g. Lokarjeva Marija, g. Žilihova Ida, prof., dr. Dermota Anton, odv., K. N. Po 2 K: g. Novakova Marija, svet., g. Savnigova Karolina urad., g. Urbančičeva, dr. Žerjal Gregor, odv. kand., dr. Olip J., odv. kand., gospa Šaplava Karolina, g. Gweizeva Zofija, g. Tomanova Ema, c. kr. uč., g. Gliščičeva, gost., g. Modičeva trg., g. Lavričeva Amalija, ur., g. Toroševa ur., g. Trostova ur., g. Kačičeva rav., Vazzazova prof., g. Furlanijeva, kontr., g. Polšak, uradnik, g. Rutarjeva, svet., g. Marzedovšek, vojaški župnik, g. Hrovatinova Antonija, pos., g. Strekljeva Fonda, ravnat. g. Znidaršičeva Ida, kom., g. Fonova Josipina, krč., Po 1 K: g. Pavličeva Pavla, pošt. ur., g. Novakova Albina, g. Jugova Ana, uč., g. Fanningerjeva Eliza, zas., g. Širčeva Marija, učit., g. Kavčičeva Karolina, trg. Gosp. trgovec Hribar Teodor 41 m raznega blaga, Gosp. trgovec Bisail Avrelj 20 m raznega blaga, tvrdka Ivančič & Kurinčič 16 m raznega blaga in 24 žepnih rut, tvrdka Hedžet & Koritnik 10 m raznega blaga in 2 šerpi, Gosp. Fon Anton, klobučar, 8 čepic in 4 klobuke, tvrdka Anderwald 1 škatljo sladčič ter 1 košaro južnega sadja.

Vsem blagim darovakent, kakor tudi nabiralkam g. Elki Deklevovi in g. Dori Posegovi, se v imenu obdarovane dece iskreno zahvaljuje odbor ženske podružnice v Gorici.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani sestavlja svojo bilanco za solčno leto; zato se zaračunijo vsi zneski prejeti

po 31. decembru t. l. za mesec januarj 1912. in ne pridejo v poštev v bilanci leta 1911.

Vse podružnice, oskrbnike nabiralnikov ter druge podpornike družbe prosimo torej, da odpošljejo družbi sv. Cirila in Metoda namenjene prispevke najpozneje do 25. decembra t. l.

Božični prazniki in novo leto se bližajo. Pri tej priliki se razpošilja na tisoče pisem razglednic in drugih voščil. Slovenci! Slovenke! Ako je Vam na srcu Ciril Metodova družba, ne pozabite prilepiti na vse pošiljate družbeni narodni kolek.

Na otroškem vrtnu dr. sv. Cirila in Metoda v Pevni se bode vršila božičnica 22. t. m. — Občina Podgora je darovala 100 K.

Domače vesti.

Osebnost. — Poljedelski minister je imenoval voditelja goriškega okrajnega glavarstva, namestništvenega svetnika g. Antona Rebka za predsednika komisije za pogozdovanje Krasa v naši deželi.

Pevsko in glasbeno društvo naznanja, da se bo vršil danes zvečer ob 8¹/₄ o priliki skupne vaje občni zbor možkega in ženskega zbora. Na dnevnem redu je volitev odborov. Prosimo zato polnoštevilne udeležbe.

Dijaška kuhinja v Gorici zopet trka na blaga srca prijateljev slovenske srednješolske mladine. Število podpore išočih dijakov je leto za letom večje, draginja pritiska na živila in suša na dohodke. Letos dobiva hrano v tej kuhinji 75 dijakov. Od 21. septembra do 15. decembra se je oddalo nič manj ko 4916 kosil in 4067 večerij. Dohodkov je bilo to jesen 1684'73 K, izdatkov pa 24.39'03 K, torej 754'30 K primanjkljaja, ki pa je pokrit še iz lanskih prihrankov. Odbor »Dijaške kuhinje« se zato z muno prošnjo obrača do slovenskih rodoljubov, naj hitro priskočijo na pomoč z obilnimi darovi. Drugače bo odbor primoran izdatno skrajšati število obiskovalcev te prepotrebne kuhinje. Ob priliki božičnih in novoletnih daril in ob priliki ugodnega zaključka letnih računov denarnih zavodov in javnih zastopov naj torej p. n. občinstvo nikar ne pozabi na »Dijaško kuhinjo«!

Umrli je v Zagrebu v starosti 67 let znani bivši voditelj pravašev dr. Jos. Frank.

Umrli je v Jeličnem vrhu pri Idriji g. Jan Gruden, veleposestnik, star 51 let. Po svoji dobrosrčnosti in značajnosti je bil znan daleč naokoli. Bil je zvest pristaš napredne stranke in rad je podpiral razna društva v Idriji.

V Pulju je umrl Karol Frank, mestni podžupan, istrski deželni poslanec, vpokojeni poštni upravitelj. Pokojni se je udeleževal vedno javnega življenja in bil vedno hud nasprotnik Slovanov. Pri zadnjih volitvah v deželni zbor leta 1908. je kandidiral v puljski okolici in bil izvoljen v okraju, odkazanem pri narodni razdelitvi okrajev Hrvatov.

Izredni občni zbor Slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici se je vršil v nedeljo ob 2. uri pop. V odsotnosti g. preds. dr. Peter Medveščeka je otvoril zborovanje g. podpredsednik Ivan Kravos in pozdravil udeležence ter jim pojasnil namen tega izrednega občnega zbora. Na to je podal besedo društvenemu tajniku g. Jos. Fabčiću, ki je v imenu ožjega ožseka za premembo pravil poročal in predlagal sledeče premembe: Dosedaj je bilo 5 kategorij za vplačevanje tedenskih doneskov, ker se je izkazalo, da je ona kategorija, v koji so plačevali udje po 36 vin. tedensko preveč, predlaga, da se isto črta in sicer radi tega, ker zadostuje, da ima društvo 4 kategorije in sicer za učence in učenke, mlade delavce, delavce in predelavce. Po novih pravilih bodo plačevali učenci po 20 vin. (dosedaj po 18 vin.) tedensko in dobili za to 60 vin. dnevne podpore v slučaju boleznii in 30 kron pogrebne (dosedaj je 20 K). Mladi delavci bodo plačevali po 34 vin. (dosedaj po 30 vin.) in dobili na to 1 K dnevne podpore v slučaju boleznii in 40 kron pogrebne (dosedaj 34 K.) Delavci bodo plačevali po 46 vin. (dosedaj po 42 vin.) in dobili za to K 1'40 dnevne podpore v slučaju boleznii in 60 K pogrebne (dosedaj 48 K). Predelavci bodo plačevali 60 vin. (dosedaj po 54 vin.) tedensko in dobili za to 2 K (dosedaj po K 1'80) dnevne podpore v slučaju boleznii

in 70 kron pogrebne. Po končanem poročilu g. Fabčića se je oglašil k besedi g. Hrovatin in predlagal razne nasvete.

Ker se ni nihče več oglašil k besedi, stavi g. podpredsednik poročilo in predlog odseka na glasovanje. Sprejeto soglasno. K drugi točki dnevnega reda se nihče ne oglašil, za to zaključil g. podpredsednik zborovanje.

Licitacija časopisov in listov. Na terete je naročena Slov. Citalnica v Gorici, se bo vršila, ker ni bilo na občnem zboru za to časa, v sredo ob 5^{1/2} pop. v društvenih prostorih.

Društvo jugoslovanskih slušateljev trgovskih ved na Dunaju. — Veliko pomankanja in vse večja potreba trgovsko naobraženih ljudi, dovedla je vse Jugoslovane, študirajoče trgovske vede na raznih dunajskih visokih šolah, do tega, da so se lažje in uspešneje pobrigali za gospodarsko emancipacijo vsega Jugoslovanstva.

»Društvo jugoslovanskih slušateljev trgovskih ved na Dunaju« hoče izpolniti to svojo nalogo s tem, da bo: 1. podpisalo svoje člane materijelno in moralno, prirejevalo javna predavanja o specialno jugoslov. gospodarskih vprašanjih, izdava publikacije in stremilo za tem, da vsak Jugoslovčan, ki začne, tudi dovrši svoje trgovske študije; 2. gledalo na to, da se naša jugoslov. akad. mladina čim več zainteresuje za zanemarjeno polje narodnega gospodarstva, a posebno trgovine; 3. rado posredovalo pri nameščanju sposobnih absolventov trgovskih nauk in 4. bilo celi javnosti, splošno, vedno na razpolago. Jugoslovani morajo zastaviti vse sile, da odgoje inteligentnega trgovca, ki naj bi s prirojeno energijo in poduzetnostjo dovedel do cveta jugoslovansko trgovino. Milan Planinec, predsednik, Rado Lajtnanovič, tajnik.

Volitve v gorški okrajni šolski svet se bodo vršile jutri v Gorici. Klerikalci delajo z vso silo na to, da bi ugrabili okrajni šolski svet. Razpošiljajo neko okrožnico okoli, v kateri govorijo o kršč. prepričanju ljudje, ki hočejo uničiti učitelje in odpraviti šole. Napeli so vse sile, da bi zmagali. Na volišče postavijo vse svoje ljudi. Ali v sezanskem in tolminskem okr. šolskem svetu ne gospodarijo klerikalci pa tudi v gorškem ne bodo!

»Goriška slovenska mladina« naznanja p. n. obiskovalcem plesnih vaj, da se v nedeljo, dne 24. t. m. in v ponedeljek, (na božič) dne 25. t. m. vaje ne bodo vršile, pač pa bo plesna vaja na Štefanov dan, dne 26. t. m. od 3^{1/2} — 8. ure zvečer v dvorani Trgovskega doma. Pri plesni vaji s cvetlično četvorko, črnogorko itd. bo sviral vojaški orkester.

Na svidenje na Štefanovo pri prihodnji plesni vaji z vojaškim orkestrom! — Odbor.

V hotel Südbahn se je zopet enkrat zagnala Gregorčičeva »Gorica«. Seveda dosledno z namenom: škodovati. Spodtika se nad neko reklamo brošurico v nemškem jeziku. Kako se sestavljajo take brošurice povsodi z namenom, privabiti tujce, ve vsak pameten človek. V taki brošuri se sestavitelj tudi ne bo kregal z magistratom. — »Gorica«, ki sama rada kviri slovanska krajevna imena, se spodtika tudi nad rabo nekaterih popačenih naših krajevnih imen. Res, da to ni prav, ali »Gorici« so malo mar krajevna imena, ona le zabavlja, hoteč škodovati. Lepa duša njena je zopet odprta v nečednih njenih predalih.....

Znak mile jeseni. — V kraju Proložac pri Imotskem v Dalmaciji raste sedaj krompir, orehi, smokve in murve, tudi novo grozdje se dobi. Proložac je 260 m nad morjem. Kaj takega ljudje tamkaj ne poznajo. Naš rojak in naročnik našega lista nam je poslal po en komad omenjenih sadov.

»Državni dolgovi.« — V članku pod tem naslovom v soboto se je pripetila člankarju pomota gledč državnih dolgov. Po besedah ministra Zaleskega je imela Avstrija leta 1901. dolga 9066 milijonov; pomnožil pa se je dolg v zadnjem desetletju vsak dan za 1 milijon. Državni dolg znaša torej sedaj že ogromno svoto 12^{1/2} milijarde, obresti za leto 1912. znašajo 596 milijonov.

Aeroplan nad Gorico. — Včeraj popoldne je plul nad mestom nadporočnik Stehansl. vodja aviatičnega oddelka. Z Velikih Raljic se je dvignil do višine 1000

m, plul najprvo proti Ločniku, potem nazaj čez Vrtojbo proti Sveti gori in nad mestom. Polet je trajal 30 minut.

Arretirali so v Gorici v nedeljo dopoldne Al. Illicherja radi tatvine.

V kaznilnico v Gradišče ob Soči so prepeljali Valentina Tomasija, ki je bil obsojen pred poroto v Gorici, ker je hotel posiliti več žensk. — V kaznilnico v Koper pa so odpeljali Antona Vižintina, obsojenega radi ropu pred zadnjo poroto.

Sokolski vestnik.

Telovadno društvo »Goriški Sokol« naznanja, da priredi letos Silvestrov večer z raznovrstnim vspešnim. Vsi člani ter prijatelji Sokolstva se že sedaj opozarjajo na ta zanimivi zabavni večer, na katerem se bo v zabavni družbi pričakovalo novega leta. Kraj in čas začetka te prireditve se slavnemu občinstvu pravčasno naznani. Odbor.

Goriški Sokol naznanja, da se bo vršila v sredo dne 20. t. m. ob 9.30 uri zvečer v zgornjih prostorih kavarne Central odborova seja skupno s člani veselničnega odseka. Ker so na dnevnem redu jako važne točke, prosimo brate, da se je točno in zanesljivo vdeležite. Na zdar! Odbor.

Redni občni zbor telovadnega društva Sokol v Gorici se boče vršil v četrtek dne 4. januarja 1912. ob 8.30 uri zvečer v prostorih hotela pri Zlatem jellenu s sledečim dnevnim redom: nagovor staroste, poročilo načelnika, tajnika, blagajnika, volitev odbora, volitev odseka za zgradbo Sokolskega doma, volitev veselničnega odseka, sprememba pravil, slučajnosti. Na zdar! Odbor.

Odsek črniškega »Sokola v Oseku bo imel dne 24. t. m., to je prihodnjo nedeljo ob 3. uri popoldne v svoji telovadni občni zbor z navadnim dnevnim redom. Bratje! Pzivilja se vas, da se polnoštevilno udeležite! Na zdar!

Zveza narodnih društev.

Podbrdo. — Redni občni zbor Bralnega in pevskega društva v Podbrdu se bo vršil dne 1. jan. 1912. ob 3. uri popoldne v društvenem prostoru s sledečim dnevnim redom: 1. Odobritev računov za l. 1911. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. K občni udeležbi vabi odbor.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Živinski trg v Gorici. — Na zadnjem živinskem trgu v Gorici je bilo 385 glav goveje živine ter 500 prešičev.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — V seji v soboto je govoril železniški minister dr. Forster, povdarjaje potrebo, priskočiti na pomoč železničarjem.

Kar zadeva akcijo zboljšanja železničarskih prejemkov samo, poudarja minister zlasti dve točki: zvišanje stanarine v dobro uradnikom, poduradnikom in služabnikom in pa zvišanje mezd.

Kar zadene zvišanje uradniške stanarine, namerava železniška uprava kolikor le mogoče ugoditi resolucijskemu predlogu odsekovemu in zboljšati prvotno zamišljene postavke z ozirom na uradnike VIII. in IX. službenega reda od 20% na 25% oz. 23%. Tudi z ozirom na stanarino poduradnikov in služabnikov se železniška uprava kolikor mogoče približa odsekovim predlogom, ne more pa v polni meri ugoditi odsekovim željam. V tem oziru namerava vlada zvišati stanarino za 28% in 25% napram prvotno namenjenemu 20 odstotnemu zvišanju štirih najnižjih plačnih stopnjah, in za 20% do 10% napram prvotno nameravanemu 10 in 8 odstotnemu zvišanju v višjih plačilnih stopnjah.

Minister upa, da akcija za zboljšanje železničarskih prejemkov, kolikor je tehnično mogoče, stopi v veljavo s 1. januarjem 1912. Po vladi nameravane odredbe zahtevajo letni znesek nad 21 milijonov kron, torej znatno več, kakor pa je vlada prvotno določila v te namene, ne dosega pa zneska, ki ga je predlagal odsek.

Ko je govorilo na to še več govornikov, je zbornica soglasno sprejela predlog

odseka za državne nameščence, ki določa za zboljšanje položaja državnih železničarjev 38 milijonov kron. Sprejete so bile tudi vse resolucije.

Včeraj je pričela razprava o predlogih novih indirektnih davkov.

Proračunski odsek. — Nadaljevala se je razprava o laški pravni fakulteti. Ko je posl. Malik končal svoj govor, je navedel v imenu Poljarkov posl. Rosner predlog, da naj se določi za sedež italijanske pravne fakultete — Krakov, in je poudarjal, da mislijo Poljaki v tej zadevi popolnoma resno, ne pa da bi hoteli s tem spraviti to vprašanje na onstranski tir.

Posl. bar. Malfatti je pred vsem protestiral proti napadom posl. dr. Erlerja na italijanski narod in avstrijske Italijane, posebno pa proti trditvi, da bi pomenjala ustanovitev italijanske fakultete nekako priznanje Italiji.

Posl. Diamand, poljski socijalni demokrat, je izjavil, da je pravi sedež za italijansko pravno fakulteto Trst, če bi se pa določil Krakov, bi govornik in njegovi pristaši bili za to, toda za sedež fakultete je merodajno mnenje Italijanov.

Posl. Friedmann napove za specialno debato predlog, o katerem smo že poročali (kako mesto na Primorskem ali Trst). Pravi, da bi bilo boljše, da se sploh ne dovoli fakulteta, kakor pa v kakem mestu, ki ne pripada Italijanom. Je pa proti Dunaju.

Posl. Konstantin Lewicki izjavi, da je krivica, ako se Italijanom odreka fakulteta, ki so je že imeli, še večja krivica pa je, da seo dreka maloruskemu narodu maloruska univerza.

Naučni minister dr. Hussarek poudarja, da je vprašanje težko, a da se mora vendarle rešiti.

Vprašanje je tudi kraj. Cilj se doseže le tedaj, če se bo fakulteta izven dnevnega hrupa in trušča posvečala znanstvenemu študiju. Zato pa meni minister, da **veliki obmorski emporij na jugu države (Trst) ni primeren za ta namen.**

Vlada je stavila svoj predlog, ki so ga zelo pobijali, bilo je več drugih predlogov, med katerimi je posebno simpatičen predlog, ki ga je napovedal posl. Rosner, da naj bi se ustanovila italijanska pravna fakulteta v — Krakovem. Čas, da se zavzame stališče napram tem predlogom, pride šele v specialni debati, vsekakor pa bi bil storjen važen korak k pospešitvi fakultetnega vprašanja, če bi se združila mnenja glede sedeža fakultete na kraj, kjer bi bilo omogočeno znanstveno delovanje. In za tem je treba stremiti pred vsem.

Vlada stoji na stališču, da gre tu v najelementarnejšem pomenu besede za kulturno vprašanje, napram kateremu ni nikakih kompetenčnih ozirov. Na kak način bo to vprašanje vsokakor našlo svojo rešitev.

Posl. Šusteršič pravi, da so obravnavale vprašanje italijanske pravne fakultete vedno kot »politikum« i stranke i vlada, posebno pa Italijani. In to je povzročilo sedanje težave. Politikum pa je ta stvar posebno zato, ker so jo spravili tudi v zvezo z zunanjo politiko naše države. Krivda na tem zadeva veliko dunajsko časopisje in tudi del časopisja v Italiji, ki je razpravljalo o stvari na način, da bi moral odločno ugovarjati vsak patriočni Avstrijec. Zveza z Italijo nima absolutno nič opraviti s fakultetnim vprašanjem.

Simpatiziramo z italijanskim narodom, od katerega kulture smo pridobili marsikaj toda Italijanom se ponuja nekaj, kar se odreka Jugoslovonom, dasiravno so mnogoštevilnejši od Italijanov in imajo več pomena za monarhijo in državo, kakor pa Italijani.

Govornik je nato govoril za ustanovitev pravne fakultete v Ljubljani s hrvatskimi, slovenskim in italijanskim predavnim jezikom.

Odsek za državne nameščence. — Posl. Buřival je povdarjal, da naj draginjske deklade ne dobe samo uradniki in sluge, temveč tudi vsi ostali državni nameščenci. Posl. dr. Rybař se je tudi zavzemal za draginjsko doklado, povdarjal je pa, da mora parlament varovati ustavno pot in dati vladi na razpolago potrebna demarna sredstva z naknadnim kreditom.

Vladni zastopnik, sekcijiski načelnik vit. Galecki je izjavil, da je vlada z ožrom nato, ker še ni sprejeta službena pragmatika, sklenila dovoliti naredbenim potom s 1. januarjem enkratne približke

in sicer državnim uradnikom do VIII. činovnega razreda do najvišjega zneska K 130 se stopnjujočo doklado, praktikantom, avskultantom in suplentom enkratne približke, poduradnikom, služabnikom, članom stražniškega zbora in pogodbenim uradnikom stopnjujoče se približke do K 50. Pri državnih delavcih se ta provizorična odredba izvrši tako, da se približek, ki odgovarja definitivni ureditvi, razdeli na pol leta.

Skupna potrebaščina za vse te pobližke bo znašala 11 do 12 milijonov K.

Weisskirchnerjeve denarne manipulacije. — Pod dr. Weisskirchnerjem kot trgovskim ministrom je kupila država za štiri in pol milijona akcij takomenovane »Južnonemške parobrodne družbe« (podonavske). Denar za to kupčijo si je nabavila vlada, to se pravi tedanji trgovinski minister dr. Weisskirchner v obliki kontokorentnega posojila pri »Dunajski eskomptni družbi« in sicer po 5^{1/2} odstotni meri, torej po obrestni meri, ki se mora označiti za izredno visoko.

O tej kupčijski akciji pa ni trgovinski minister dr. Weisskirchner obvestil niti parlamenta niti kontrolne komisije za državni dolg.

Kontrolna komisija za državni dolg se je včeraj obširno pečala s to stvarjo in predloži rezultate svoje seje parlamentu, da sodi in obsodi ta najnovejši oz. v najnovejšem času odkriti čin krščanskosocialnega ministra dr. Weisskirchnerja.

Mesno vprašanje. — Avstrijski ministri grof Stürgkh, Zaleski in Forster so obiskali svoje ogrske kolege v Budimpešti. Kakor se povdarja v poučenih krogih, je ob tej priliki prišlo tudi do razgovora o času, kdaj naj bi se zopet začelo z uvozom argentinskega mesa.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Poraz Italijanov.

Od turške strani se zatrjuje, da so bili Italijani dne 11. t. m. pri Bengaziju občutno poraženi. Z italijanske strani pa se zatrjuje, da od 10. t. m. dalje ni bilo nobenega večjega spopada pri Bengaziju. Dne 10. pa da so bili odbiti Tunki.

Avstrijski aviatik v turški službi.

Aviatik Barthel, član avstrijskega aviatičnega društva na Dunaju, je vstopil v turško službo. Odpotoval je v Carigrad, odkoder ga pošljejo v Tripolitanijo. Ali se bodo bili med seboj aviatiki v zraku nad bojnim poljem?

Razne vesti.

Italijanske čete so zavzele Zanzur, in sicer dne 17. t. m. — Strašen vihar je divjal okoli Tripolisa ter je razdjal italijanske aviatične naprave. — Pri Tobruku in Derini so bili majhni spopadi.

Razne vesti.

Stotnik goljuf. — Stotnik Lehmann pri 48. infanterijskem polku v Berlinu je bil arretiran, ker je goljufal za svoto 200.000 kron.

Nesreča na morju. — Francoska transportna ladja »Ville de Cartage« je zgorela. Na ladji je bilo 25 oseb mrtvih.

Nepričakovan božični dar. — Nepričakovan božični dar so podarili častniki 165. nemškega pešpolka polkovnim podčastnikom. Za božičnico podčastnikom so namreč darovali srečko, ki pa je bila sedaj izžrebana z glavnim dobitkom 200.000 mark.

Medveda so videli v gozdovih pri Dražgošah na Gorenjskem. Lovci so ga šli iskati in so ga zapazili ali streljali niso. Medved jo je na to popihal.

Dalje na 4. strani.

ZAHVALA.

Zahvaljujem se vsem udeležnikom pri pogrebu moje nepozabne soproge

Atozljje.

posebno pa še društvu »Skalnica«, ki je šlo z zastavo za pogrebom. Hvala vsem, ki so me tolažili v bridkih urah.

V Gorici, dne 19. dec. 1911.

Ivan Primožič.

Pobegnil je iz Budimpešte trgovec Mezey, ki je s ponarejenimi menicami priložil svoto 200.000 K.

Na Češkem je prebivalstva po zadnjem ljudskem štetju 6.769.522; Cehov je 4.241.901 in Nemcev 2.467.721.

Več roparskih umorov je baje izvršil nekim izar Zarziski. Izvršil bi jih bil na Ruskem. Aretirali so ga v Trstu. Star je 21 let.

V Vrbskem jezeru na Koroškem je utonilo v letošnji seziji 13 oseb.

Sin predsednika višje deželne sodnije v Pragi poročnik 16. lovskega bataljona R. Wessely je pobegnil. Ponarejal je menice s podpisom svojega očeta in svojega strica. 4 tedne že ni robenih poročil o njem. — Wessely se je ustrelil.

Zaklad v grmovju je našel na južnem Francoskem neki kmet. V vrtni ograji je bila listnica s svoto 100.000 frankov. Baje je vrgel to listnico v ograjo leto poprej neki umobolen človek, ko se je vozil tam mimo.

Kolera. — V Izoli v Istri je umrl za kolero ribič Seb. Bologno.

13 letni deček se je obesil v Manheimu. Deček je sin brivca Moltza. Obesil se je radi slabega šolskega spričevala.

V prepiru je zadavila svojo taščo na Dunaju izvoščekova žena K. Greiner. To je storila v jezi, ker jej je tašča vedno očitala neko kazen.

Kralj igralcev je umrl v Ženevi. Ta je Ernest Benson, ki je zaigral v jubilejnim letu kraljice Viktorije 5 milijonov K.

Književnost.

Ilustrovani narodni koledar 1912. Uredil dr. A. Dolar, c. kr. profesor. Leto XXIII. Lastnina, zaloga in tisk »Zvezne tiskarne« v Celju. Eleg. vezan s poštnino vred stane K 170. Poleg navadnega koledarskega gradiva prinaša tudi zanimiv zabavni del. V koledarju je tudi nekaj slik. Koledar je prav lepo delo, zato ga priporočamo.

Janko Osojnik: Ribičev Jurka. Črtice iz štajerskega obrtniškega življenja. Cena 1 K. Maribor 1911. Založil Mariborski Sokol. Natisnil Dragotin Hribar v Ljubljani. Mariborski Sokol je izdal že vrsto knjig narodnozgojevalne vsebine. Priporočamo novo delo.

Zbirka zakona potrebnih u javnom životu u Istri i druguda. Preveo i priredio dr. Ivan Zuccon, prisjednik zemaljskog odbora. Prva knjiga. Pula 1911. U vlastitoj nakladi tiskare Jos. Krmpotič, Piazza Carli. — To je koristna zbirka zakonov v priročni lični knjižici, Hrvatom v Istri in drugim dobrodošla.

Agrarne operacije kao sredstvo za podignuće ekonomičnih okolnosti Dalmacije. U vlastitoj zakladi pisca Antona Grubišića, c. kr. nadmarnika. Tiskara Laginja i dr., Pula. Že naslov pove, kaj hoče pisatelj; v knjižici dokazuje, kako bi se dalo z racionalnim gospodarstvom napraviti premožno Dalmacijo. Dalmacija ima 1.283.000 ha zemlje in ne samo kamenje. Od zemljišča, za obdelovanje sposobnega, pa je obdelanega le 267.000 ha. Knjižica sta priložena dva načrta, kako naj se potom komasacije zaokroži zemljišče ter olajša obdelovanje. Vsekakor važna gospodarska knjiga, katero naj prizadeti faktorji marljivo preštudirajo.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsekalji se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravljaje laserirajo za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih za delali (in celo v mestu) nihče ne pozna, kar nikjer ne izveširajo. Škoda ni majhna.

Vila na prodaj. 10 minut od Travnika na lepem, mirnem kraju je na prodaj novozidana lepa vilica, primerna za stanovanje pensionista. S plačilom se lahko čaka. Več se izve pri lastniku hiše v gostilni pri »rdeči hiši« v Gorici.

Božično darilo.

Kdor hoče razveseliti svojo družino z lepim božičnim darom, naj kupi

Kaiser - šivalni stroj.

ki je najboljši za navadno in fino šivanje ter za umetno vezenje.

Kaiser - šivalni stroji tečejo zelo hitro in so jako trpežni ter trajajo eno človeško dobo.

jamčim 10 let in dajem tudi — na obroke. —

Kaiser-šivalne stroje

Lastna mehanična delavnica

IGNAC SAUNIG - GORICA na Kornu št. 12.

Na zahtevo pošljem cenik šivalnih strojev zastoj in franko.

Za one, ki trpijo na želodcu!

Vsem onim, ki so si nakopali kako želodčno bolezen s prehlajenjem ali s preobremenjenjem želodca, z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, premrzlih ali prevročih jedi ali z nezmernim življenjem kakor: želodčni katar, krče v želodcu, bolečine v želodcu, težka prebava sli razliženje, se priporoča tem potom dobro domače sredstvo, čegar blagodejni vpliv se je preiskusil že več let. In to je

Hubert Ullrich-ovo zeliščeno vino.

To zeliščeno vino je izdelano iz izvrstnih, zdravih zelišč in iz vina ter opaja in oživi prebavne organe človeka. Zeliščeno vino odstrani nerednosti pri prebavljanju in pospešuje tvoritev zdrave krvi.

S pravočasno porabo se odušijo želodčne bolezni že v kalu. Zatorej se ne sme obotavljati pri uporabi. Simptomi kakor: glavobol, kolcanje, žganje, napihnjenost, bupiranje, ki se pojavljajo pri starih želodčnih boleznih, poenjajo večkrat po par požirkih tega vina.

Zaprje in njega slabe posledice, kakor kolika, utripanje, srca, slabo spanje, kakor tudi nabiranje krvi v jetrah, v slezeni in hemoroidne bolečine se odstranjuje z zeliščnim vinom. Zeliščeno vino odstrani neprehajljivost in vse nepotrebne stvari iz želodca in črevesa s tem, da pospešuje stol.

Suho in blede obličje, pomanjkanje krvi.

slabost so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve in bolelega stanja jeter. Osebe, ki nimajo teka, so neravno oslabiljene in ozlobojene. Trpijo na glavobolu, so brez sna, hiražo in trpijo. Zeliščeno vino daje oslabiljenemu življenju novo moč. Zeliščeno vino povzdižne tek, pospeši prebavo in hrano, oživija spremembo snovi, pospeši tvoritev krvi, pomiri razdraženo živce in vsvari novo veselje do življenja. Munga priznavanja in zahvale spričujejo to.

Zeliščeno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 K v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romans, Ajel, Campolongo, Ronke, Trzič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Čedad, Videm, Palma, Červinjan, Og. ej, Fiumičel, Gradež, Sežana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd., kakor tudi v vseh drugih manjših in večjih krajih Goriško-Gradišćanske v lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarnice v Gorici zeliščeno vino po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Hubert Ullrich-ovo Zeliščeno vino.

Moje zeliščeno vino ni nobeno tajno sredstvo; njegove sestavine so: vino malaga 400, vinski strkljaj 100,0, glicerina 100,0, črno vino 240,0, sok jerebik 150,0, črešnjak sok 320,0, aniz, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmešajo.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 78.
Račun poštno hranilnice št. 637.315.

Na obnem zboru dne 23. aprila 1911. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Brezplačni hišni hranilniki.

Posojila se dajejo zadržnikom na vknjižbo po 5½%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6%.

Stanje 31. dec. 1910: Zadržnikov 1886 z deleži v znesku 78.642 kron. — Hranilne vloge: 1.423.351-26. Posojila: 1.488.919-—. — Rezervni zaklad: 96.847-44. — Vrednost hiš: 372.096-66.

Nanut & Bregant

autorizovana staubena tvrdka

v Gorici

ulica Adelaide Ristori št. 5

se priporočata p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdelujeta vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

Pekovski mojstri in trgovci pozor!

Najboljše žitne droži (kvas)

prodaja domača tvrdka

Fran Žorž - Dornberg Primorsko.

Poskusite in prepričajte se! Cene konkurenčne.

ROJIC

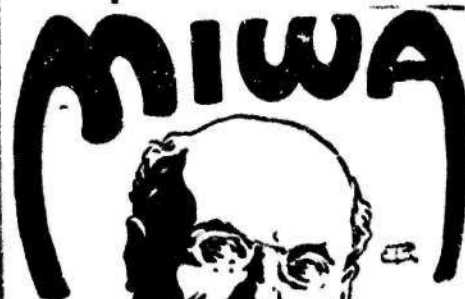
je otvoril

krojaško delavnico

v Raštelju št. 23

in se priporoča sl. občinstvu.

Jako praktično božično darilo!

najzanesljivejši brivni aparat.

Rezila se pregibajo v sklepih in to omogočuje, da se lahko brije na katerikoli način. Aparat z brusilom in 10 britvami v elegantnem usnjatem etuju stane le K 24-—

Tovarna: Metall-Industrie

Winter & Adler, A. G. Dunaj

XX. Dresdnerstrasse 110.

V Gorici se dobiva pri tvrdki:

G. Colombani, Corso Gius. Verdi 11.

Pri nakupovanju raznega zimskega modnega in manufakturnega blaga za predstoječe božične praznike, priporoča se slav. občinstvu tvrdko

Ivančič & Kurinčič GORICA — Gosposka ulica št. 11 — GORICA

(Via Giosuè Carducci) nasproti Hotela treh Kron.

VAŽNO! Radi prevelike zaloge znatno znižane cene.